

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁT

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Cena 10 gr.

GRODZIENSKIE

Redakcja i Administracja
ul. Rydza-Smigłego Nr 6
Telefon Nr 59.

Rok IV.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr 150

Rozbrojenie, czy bezpieczeństwo?

Tem pytaniem zajmuje się Konferencja Rozbrojeniowa

GENEWA (PAT) — Komisja główna Konferencji Rozbrojeniowej miała wczoraj swój drugi wielki dzień, dzięki doniosłym przemówieniom, wygłoszonym przez sir Johna Simona i min. Barthou.

Przedstawiając tezy niemiecką i francuską, sir John Simon zażądał, iż naczelnym zagadnieniem jest pogodzenie tych dwóch i przerzucenie mostu nad przepaścią, jaka je dzieli. Zdaniem Simona ostatni projekt brytyjski jest jedynym konkretnym programem, istniejącym w obecnej chwili. Jeżeli konferencja nie pójdzie po tej linii, to — zdaniem brytyjskiego ministra spraw zagranicznych — zawarcie konwencji będzie niemożliwe.

Co się tyczy bezpieczeństwa, sir John Simon polemizował z wywodami Litwinowa. Sądzi on, że byłoby dziwną inowacją przekształcanie Konferencji, powołanej do rozbrojenia, na konferencję dla opracowania układu w sprawie bezpieczeństwa, dlatego, że nie można osiągnąć rezultatów w dziedzinie rozbrojenia.

Simon sądzi dalej, że już obecnie możliwe jest ujęcie w konkretny protokół kilku dojrzałych zagadnień, a w szczególności: 1) zakazu wojny chemicznej, 2) jawności budżetów wojskowych, 3) utworzenia stałej komisji rozbrojeniowej. Podobnie poważnym krokiem naprzód byłoby opracowanie systemu kontroli produkcji i handlu bronią. Osiągnięcie konkretnych rezultatów choćby na pewnym ograniczonym odcinku byłoby doniosłym wydarzeniem.

Po brytyjskim ministrze spraw zagranicznych zabrał głos minister Barthou, który oświadczył na wstępie, że po dwóch latach wysiłku nadeszła godzina decyzji. Ważą się losy Konferencji, a pośrednio i sprawa egzystencji Ligi Narodów.

Barthou rozwinął dalej raz jeszcze tezę konieczności zajęcia się sprawą bezpieczeństwa, powolu-

jąc się na mowę Hendersona, Normana Davisa i Litwinowa.

Mówca zakończył oświadczeniem, że nie wierzy w cuda, ale nie wierzy też w bankructwo. Po między pesymistami i optymistami jest miejsce dla ludzi czynu, którzy wypowiadając wojnę woj-

nie, potrafią uratować to, co jest największym i najszlachetniejszym w ludzkości.

Po ministrze Barthou miał przemawiać minister Beck, ale na skutek spóźnionej pory, dalsza dyskusja została odroczone.

Znów bójką polityczną na ulicy w Warszawie

Narowcy w walce z socjalistami

Od ostatniej wielkiej bitwy narodowo - radykalnych z socjalistami na Wolskiej stosunki wzajemne tych organizacyj za ostrzyły się i członkowie tych organizacji wzajemnie nie mogą na siebie patrzeć. Jedni i drudzy przysięgają zemstę.

Wczoraj w południe ulica Królewska przechodził jeden z umundurowanych narodowców. Spotkało go trzech turowców.

Namietności wezbrały i turowcy rzucili się na narodowca. Wywiązała się bójka.

W jednej chwili, jakoby było światło i na ulicach było dużo spacerowiczów, zebrał się tłum w liczbie kilkuset osób i przegadał się walczyć. Nikt jednak nie kwapił się pomagać się jednemu, lub drugiemu. Po chwili jednak z tłumy poczęli się wysuwać zwolennicy obu partii i

Wybryki arystokratycznego pieniacza

KATOWICE. Książę Pszczyński, ostatnio nader głośny z racji odsiadywanego więzienia oraz międzynarodowych afer finansowych jego przedsiębiorstw, pragnąc pogrozić naszemu ustawodawstwu palcem w bucie — wystosował do Ligi Narodów skargę na dokonane u niego zajęcia z tytułu zaleganych od szeregu lat podatków.

Podatki te idą w dziesiątki milionów. Z zapłatą ich książętko zalegało od szeregu lat, jakkolwiek o miliardowym obrocie jego przedsiębiorstwa netylko wykazywały zyski, ale też poświęcały setki tysięcy złotych na korupcyjne powanie urzędników. Byłoby dobrze, gdyby właśnie ten pieniaczki prezes Volksbundu został przed Ligą Narodów zdyskredytowany i odsłonięte zostały jego machinacje finansowe. Międzynarodowa finansjera dowiedziałyby się, czym jest właściwie.

Oczywiście, byłoby to możliwe dopiero wówczas, o ile wogóle ta skarga byłaby merytorycznie rozpatrywana przez Ligę Narodów. Względny bowiem formalnie mogą decydować o tem, że sprawą podatków i następstwami egzekucyjnymi Liga nie będzie mogła się zajmować dlatego, że czynności te wypływałyby z obowiązującego na terenie Polski ustawodawstwa.

Nasze uwagi potwierdza wiadomość z Genewy, o czem donosimy na innym miejscu, że Rada Ligi Narodów nie czuła się kompetentną do rozpatrywania obecnej skargi arystokratycznego pieniacza i swoim zwyciężającym rzecz odroczyła do innego terminu.

Ujęcie sprawców bestjańskiej zbrodni

na osobie staruszki w Malczu

Miasteczko Malcz było w dniu 27 kwietnia widownią krwawej zbrodni rabunkowej, popełnionej na osobie 67-letniej Ruchli Złotogórn.

Jako podejrzani o dokonanie tego czynu zostali aresztowani Aleksy Kozioł i Mikołaj Kulniewicz, czeladnicy szewscy w Malczu, którzy jednak z braku dowodów zostali następnie z aresztu zwolnieni, pozostając w dalszym ciągu pod obserwacją policji.

Dochodzenie ujął w swoje ręce komisarz P. P. Splewankiewicz i w pierwszym etapie śledztwa odkrył skład zrabowanych do morderstwa towarów bławatnych w stodole Maksyma Kitkiewicza w Malczu.

Aresztowany Kitkiewicz zeznał, że o przechowanych w je-

go stodole łupach rabunku nie wiedział, został więc z więzienia zwolniony. W nocy z 27 na 28 maja został aresztowany, jako podejrzany o udział w mordzie Jan Guranc z Malacza, który w krwawym ogniu pytań przyznał się do udziału w kradzieży, dokonanej dopiero w dwie godziny po zbrodni, tu dzież wskazał jako sprawców mordu Aleksę Kozioła i Mikołaja Kulniewicza.

Skonfrontowani z Grancem Kulniewicz i Kozioł przyznali się do winy i opisali przebieg zbrodni z wszystkimi szczegółami.

Narzędzie mordu — kawałek osi żelaznej — zostało odnalezione i ze śladami krwi dołączono do dowodów rzeczowych sprawy.

Sprawcy potwornego mordu staną po ukończeniu śledztwa przed sądem.

Straszna katastrofa pod Zamościem

5 ofiar zderzenia furmanki z pociągiem

Opinia publiczna Zamościa wstrząśnięta została wiadomością o strasznej katastrofie, która się wydarzyła na przejeździe kolejowym w pobliżu miasta.

Idący z Włodzimierza do Zamościa pociąg osobowy zderzył się z powożoną przez Stefana Potockiego furmanką.

Skutki zderzenia były straszne. Rozpędzony pociąg dosłowo

nie roztrząsał furmankę na drobne części. Jadące furmanką mieszkanicy wsi Miączyn pow. hrubieszowskiego: Katarzyna Potocka i Dwojra Wajcman zostały wyrzucone z wozu i poniosły śmierć na miejscu, rozbijając się o przydrożne kamienie.

Pozostali pasażerowie furmanki, t. j. Stefan Potocki, Szmul Wajcman oraz Antonina Sobczak-

Od świtu do nocy

Na dworcu centralnym w Berlinie wczoraj zatrzymali osobnika, który zeznał, iż przybył do Berlina na ośm wagonu ze Lwowa przez Gdańsk.

Przed sądem karnym we Wrocławiu rozpoczyna się dziś jeden z największych procesów politycznych. 117 komunistów z Zabrza, Opola i innych miast Śląska niemieckiego staną przed sądem, pod zarzutem przygotowywania zarady stanu. 18 komunistów odpowiadać będzie za dokonanie w latach 1932 i 1933 zamachów bombowych.

kowa, odnieśli ciężkie obrażenia i w stanie groźnym przewiezieni zostali do szpitala w Zamościu.

Jak wynika ze szczegółów, ustalonych przez dochodzenie, przyczyną katastrofy była nieostrożność Stefana Potockiego, który usiłował przejechać przez tor kolejowy, mimo sygnałów ostrzegawczych.

Nowa afera przemytnicza na Śląsku

KATOWICE. — Ujawnienie afer przemytniczych na Górnym Śląsku narasta z dnia na dzień. Jeszcze nie zdolano ogłosić wyroku na oślawioną szajkę Manjury i tow., gdy przed końcem rozprawy Śląska Straż Graniczna doznała nowego odkrycia bandy przemytniczej.

Odkrycie zapoczątkowane zostało aresztowaniem w Mysłowicach dwu obywateli niemieckich: Klary Czajki z Zabrza i Heleny Sobczyk z Bytomia. Trudniły się one przemycaeniem sacharyny w większych ilościach do

Polski. Podczas rewizji znaleziono ukryte między sukniemi 9 kg. sacharyny. Jak wykazuje początkowe śledztwo, Straż Graniczna zdołała od zatrzymanych przemytniczek wydobyc już kilkanaście adresów kupców, odbierających nielegalnie przewożoną sacharynę.

Jakkolwiek zatrzymane kobiety nie przyznają, jakoby przemyt do konywany był przy współudziale większej ilości osób, uchwycone nicy prowadzą na ślady rolegle działającej bandy, kto wie, czy

nie większej od szajki Manjury. Zmigorza czy Saperas.

Ten nowy sukces Śl. Straży Granicznej wśród przemytników i kupiectwa, współdziałającego z przemytnikami, wzbudził nieopisany popoch.

Losowanie bonów inwestycyjnych

Wczoraj wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone Nr. Nr. 20861, 7608, 27569, 38569, 19145, 34282, 38932 we wszystkich dziesięciu seriach. Wylosowane Bony wykupywane są przez Kasy Skarbowe po zł. 100.— za Bon 25-złotowy.

Wszystko tanieje, a cukier drogi!

Artykuły pierwszej potrzeby spadły ogromnie. Zapowiedziana jest też nowa akcja obniżki cen, o czem donosiliśmy w numerze wczorajszym. Akcja ta ma na celu przedewszystkiem artykuły przemysłowe. Jak dotychczas cukier broni się z powodzeniem. Dzięki temu staje się produktem coraz bardziej luksusowym. Na wsiach prawie go się nie używa. W miastach zbieżnie masy też zmniejszają jego spożycie. A tu niezadługo przyjdą owoce, a tu jedna gospodyni pomyśli o konfiturach i na myślenie się skończy. Kogóż to stać na wydatek i zł. 40 gr. za kilo kryształu?

Poprostu nie będzie konfitur.

Cukru kupujemy coraz mniej, w skrońnictwie ludzie tracą

pracę, ale ceny ruszyć nie można!

Władze Centralnych Organizacji Pracowniczych, grupujących blisko 100 Związków Zawodowych i Stowarzyszeń pracowników prywatnych, państwowych i samorządowych zgodnie z uchwałami swych kongresów podejmują ponownie akcję zwalczania drożyzny niektórych artykułów pierwszej potrzeby.

W pierwszym rzędzie domagać się będą niżki cen niewspółmiernych do obecnych zarobków pracowniczych. Pierwszym artykułem jest cukier, którego cena wysoka nieuzasadniona jest żadnymi względami rzeczowymi.

Do akcji tej mają przystąpić również centrale ruchu zawodowego robotników.

Doroczna procesja Bożego Ciała

Dzięki sprzyjającej pogodzie ogólnomiejska procesja Bożego Ciała wypadła w Grodnie niezwykle imponująco. W procesji bardzo liczny udział wzięli przedstawiciele władz z p. starostą Drożańskim, gen. Smorawińskim, prokuratorem S. O. Godlewskim, p. prezydentem Sulistrowskim na czele. Kompanja honorowa 81 p. strzelców grodzieńskich, orkiestra tegoż pułku, oddział rezerwistów, harcerstwo, liczne poczty sztandarowe organizacyj społecznych uświetniały procesję.

Nabożeństwo odprawił ks. Sawoniewski, procesję celebrował ks. dziekan Olszański. Przez cały czas procesji, wg tradycyjnego zwyczaju ręce celebraz

podtrzymywali przedniejsi dostojnicy cywilni i wojskowi. Z uznaniem należy podkreślić troskę policji o czystość ulic, któremi przechodziła procesja.

Konfiskata gazet

W dniu wczorajszym zostały skonfiskowane w Grodnie gazety warszawskie „Nasz Przegląd” i „Robotnik”. Przyczyna konfiskaty nie jest

ustalona, gdyż została przeprowadzona naskutek telefonicznego zarządzenia Warszawy. Prawdopodobnie chodzi tu o przesadne opisy krwawych zajęć Narodowców z Secjalistami. W ten sposób nie sprawdziły się pogłoski, które przypisywały konfiskatę „Naszego Przeglądu” opisowi tłuczenia szyb w domach żydowskich w Grodnie, zaś „Robotnika” za artykuł o wyborach w Grodnie.

Syn znanego grodnianom gen. Urbanowicza przybył do Grodna jako uciekinier z Niemiec

W tych dniach przybył na stałe do Grodna dr. Eugeniusz Urbanowicz, którego ostatnie przejścia w Niemczech są nie-

zwycie charakterystyczne. Ojciec p. Urbanowicza zajmował w Grodnie wysokie stanowiska wojskowe. Przed woj-

na był pułkownikiem w sztabie 26 dywizji, stacjonującej w Grodnie. W wojsku polskim był dowódcą dywizji w randze generała. Jeszcze za czasów gimnazjalnych siedział na jednej ławie szkolnej w Wilnie z Marszałkiem Piłsudskim.

P. Urbanowicz (junior) przebywał w Niemczech od dwudziestu kilku lat. Tam ukończył szkółki i został adwokatem w Berlinie.

Na tem stanowisku działając w interesie swych klientów zlicytował za długi jednego z przyszłych dygnitarzy hitlerowskich.

Po przewrocie hitlerowskim przypomniał sobie adwokata — Polaka oraz incydent z licytacją dygnitarza hitlerowski. Niebawem adw. Urbanowicz został osadzony w obozie koncentracyjnym.

Na skutek interwencji konsulatu polskiego władze hitlerowskie wydalily Urbanowicza z granic Niemiec.

Po przybyciu do Polski p. Urbanowicz będąc przyjętym przez Marszałka Piłsudskiego przypomniał dawną znajomość swego ojca z ław szkolnych, co widocznie nie pozostało bez skutku, gdyż p. Urbanowicz przybył do Grodna w celu objęcia skromnego stanowiska w Banku Pol.

Ostrożność w wymiarze podatku dochodowego

Ustalanie norm przecietnej zyskowności w związku z wymiarem podatku dochodowego na 1934 rok podatkowy odbywa się na specjalnych konferencjach, na których obok przedstawicieli władz skarbowych zasiadają reprezentanci sfer przemysłu handlowych.

Na konferencjach omawiane są szczegółowo materiały, ilustrujące stopień zyskowności przedsiębiorstw różnych gałęzi.

Ostateczna konferencja dla naszego terenu odbędzie się w Izbie Skarbowej w Białymstoku w dniu 1 czerwca.

Zaznaczyć należy, że znaczenie konferencji jest bardzo poważne. W wielu wypadkach normy ustalone w ten sposób zostały przyjęte jako ostateczne dla wymiarów.

Być może, że ten sposób przyniesie bardziej realne stawki podatkowe.

Tylko w wypożyczalni Iberskiego otrzymasz ostatnie nowości powieściowe.

Cerkiew garnizonowa na pl. Wolności ma być przeniesiona

Jak się dowiadujemy władze wojewódzkie wyraziły swą zgodę na rozbiórkę i przeniesienie cerkwi garnizonowej z pl. Wolności na inne miejsce.

Wiadomość ta przychodzi niespodzianie, jeszcze w ciągu ostatnich paru tygodni cerkiew

poddano znacznemu remontowi, m. in. zewnętrzne ściany koloru czerwonego pomalowano na szaro.

Kwestję usunięcia cerkwi z pl. Wolności z chwilą uzyskania Niepodległości poruszano od czasu do czasu.

Ostatnio kwestję tą poruszyła prasa z racji 15 lecia Niepodległości w jesieni ub. r. Być może, że od tego czasu sprawę pchnięto na drogę realizacji.

Rozkład letni pociągów wychodzących z Grodna ważny od 15 maja b.r.

Godz.	1,54	Warszawa	posp.
	4,12	Wilno	osob.
	5,11	Zemgale	posp.
	5,17	Suwałki	osob.
	5,40	Mosty	"
	7,10	Jeziory	miesz.
	8,35	Białystok	osob.
	8,40	Wilno	"
	11,17	Warszawa	"
	16,00	Białystok	p. tow.
	15,31	Zemgale	osob.
	16,15	Wolkowysk	miesz.
	19,30	Białystok	osob.
	20,15	Suwałki	miesz.
	20,50	Orany	osob.
	0,08	Warszawa II.	"

Nie wie co nuda kto abonuje książki w wypożycz. Iberskiego

Siedmiu zuchwałych bandytów osadzonych w więzieniu

W swoim czasie donosiliśmy o zbrojnych napadach rabunkowych na terenie wschodniej części pow. grodzieńskiego, zwłaszcza szczególnie zuchwałego

go w Obuchowiczach u Witolda Grobickiego.

Złodzieje w liczbie 7 uzbrojeni byli w rewolwery, ucięty karabin i łomy żelazne. Po zlikwidowaniu szajki przez policję, okazało się, że rekrutowała się ona z pośród mieszkańców osławionych wsi Kniażewońców i Czerlony.

Początkowo bandytom groziła odpowiedzialność przed Sądem Doraźnym. Sprawę jednak przekazano do rozpatrzenia w trybie zwykłym. Onegdaj wszyscy 7 zasiedli na ławie oskarżonych w grodzieńskim Sądzie Okręgowym.

W wyniku rozprawy zostali skazani: Stefan Sowiec na 4 lata, Michał Minko, Marek Żuk,

Grzegorz Sudakiewicz i Teodor Wolkowicz na 3 lata więzienia, oraz Józef Sowiec i Jan Bobcza po roku więzienia, wszyscy z pozbawieniem praw obywatelskich od 3 do 6 lat.

Zawiadamiam

Sz. Kliencie, że zaszczycana moja pracownia

OBUWIA

przy ul. Brzygidzkiej została przeniesiona z dnem 30 maja z lokalu pod nr. 19 do nr. 11 (dawn. sklep Kotoko)

Z poważaniem I. OSTROWSKI

Placówką likwidacyjną

„Kraowskiej Spółki Wydawniczej”

została Księgarnia IBERSKIEGO

Dominikańska 31 Tamże wyprzedaj Książek tej firmy

Zakład Krawiecki

F. PICEWICZ

Grodno, ul. Listowskiego

(obok lokalu S. U. P.)

Przyjmuje zamówienia na męskie i damskie ubrania.

Wykonanie solidne. Ceny umiarkowane.

Zdumiewający efekt, jaki dają pastylki „TESP”

Przy podlewaniu wazonów raz na 7 dni (1 pastylka na litr wody)

Tubka, zawierająca 20 pastylek kosztuje 50 gr.

Do nabycia w Syndykacie Rolniczym, Orzeszkowej 20, tel. 14 i w kioskach, na ul. Orzeszkowej: 1) róg Akademickiej, 2) na przeciw Bośniackiej i 3) róg Horodniczańskiej, 4) na ul. Dominikańskiej p-ko Magistratu oraz 5) na pl. Batorego przy Farze.

Dźwiękowiec Apollo

Dominikańska 26 D Z I S Wstęp od 25 gr. Potężne arcydzieło nad arcydziełami reżyserji wszechświatowej sławy W. S. Van Dyke'a p. t.

„CZŁOWIEK MAŁPA”

w rol. gl. słynny olimpijczyk, mistrz świata (plywak)

Johnny Weissmuller

najpiękniej zbudowany mężczyzna na kuli ziemskiej.

Nadprogram: Najnowszy Tygodnik Foxa—Aktualności świata

ZOSIENKA

Kino Dźwiękowe Brygidzka 2 Pócz. seans. 6, 8, 10¹⁵

Wstęp od 25 gr.

„Królowa południa”

W rol. gl.: piękna hawajka Kaiss Robbe oraz Jan Marconi

Rollé France i Lucjan Baroux Zdjęć dokonała specjalna ekspedycja filmowa na słonecznych wyspach korelowych pod zwrotnikami

Dźwiękwe-Kino Polonja

Pocztowa 4 Wstęp od 25 gr.

D z i śl Najlepszy film

Ramona Nowarro

od czasów „Paganina” p.t. Noc w Kairze

Upojny dramat nieokiełzanej miłości egipskiego przewodnika, który znał tylko prawo pustyni — brał siłą to, czego pragnął.

Motywnem tego arcydzieła jest Pleśń miłosna nad Nilem światowy przebój muzyczny, który Ramon Nowarro śpiewa na cześć swej partnerki Myrny Loy!

W nadprogramie najnowsze Aktualności Paramontu oraz PATA

Wejście na pocz. seansów: 6, 8¹⁵, 10¹⁵ (w święta od 4-ej)

Kino „PALACE”

Orzeszkowej 14 Wstęp od 20 gr.

D Z I S

„Bunt zmysłów”

w rol. gl. Phils Haver Viktor Varkony

Nadprogram: „Kochanka Szamoty” z Igo Synem i H. Makowską